

urbalive

by plastia

BOKASHI

USER GUIDE / BENUTZERHANDBUCH / UŽIVATELSKÁ PŘÍRUČKA /
POUŽÍVATEĽSKÁ PRÍRUČKA / MANUAL DE USUARIO

**CONTENT / INHALT /
OBSAH / OBSAH /
CONTENIDO**

4 English

11 Deutsch

18 Čeština

25 Slovenčina

32 Español

Co je BOKASHI kompostování?

Jedná se o přeměnu organického odpadu principem fermentace, kdy se do organického odpadu přisypává směs speciálních bakterií Bokashi v suché formě.

Od klasického kompostování se liší tím, že proces fermentace probíhá bez přístupu vzduchu a pomocí živých organismů, které se aktivují kontaktem s organickým materiálem.

Výstupním materiálem není zemina, jak jsme tomu zvyklí u běžného kompostování, ale **zfermentovaný základ** s rozpoznatelnými částmi organického odpadu určeného k dalšímu použití.

Proč zpracovávat organický odpad doma?

Zpracováním organického odpadu ušetříte za hnojivo a svým rostlinám dopřejete živiny bez chemie. Tím, že odpad nevyhazujete do odpadkového koše, ale zpracujete ho. Vracíte tím do přírody cenné látky, které by jinak skončily na skládce nebo ve spalovnách.

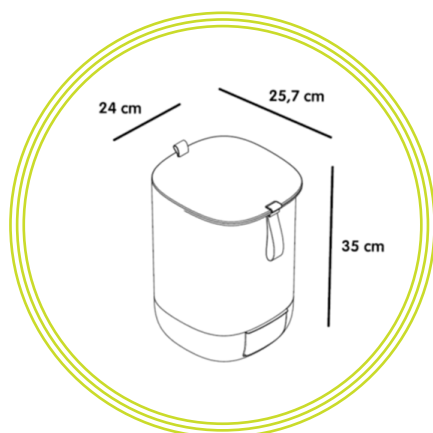
Dalším benefitem je celoroční přísun materiálu pro výrobu vlastního kompostu a fermentované tekutiny pro hnojení pokojových nebo venkovních rostlin.

Bokashi nádoba

Základní popis

Jedná se o interiérovou nádobu na zpracování **organického odpadu** v domácnosti, ve které fermentační bakterie přemění organický odpad na fermentovanou tekutinu a fermentovanou směs. Výstupem tohoto zpracování je **fermentovaný materiál** pro získání **prvotřídního kompostu** a tekutina pro různé možnosti použití v domácnosti.

Technické údaje

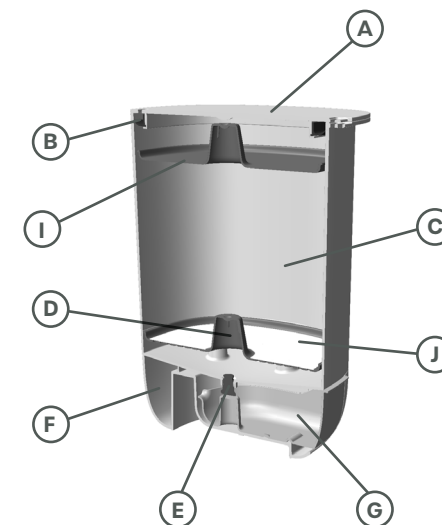
Co najdete v balení?

Základní součásti nádoby:

- víko (A)
- výměnné těsnění (B)
- horní nádoba (C)
- separační vložka (D)
- ventil s těsněním a pružinou (E)
- spodní díl (F)
- nádobka na fermentovanou tekutinu (výluh) (G)
- popruhy

Příslušenství:

- utlačovací díl (I)
- odměrka
- filtrační vložka (J)

Fermentování krok za krokem:

- Na dno separační vložky (D), před vhozením organického odpadu, vložte filtrační vložku (J).
- Organický odpad nakrájejte na malé kousky.
- Nakrájený odpad rozprostřete na filtrační vložku (J) do výšky maximálně 2 cm.
- Na organický odpad nasype posyp o množství 1 až 2 odměrky.

TIP: Posyp Bokashi můžete i s organickým odpadem promíchat (pro urychlení fermentace).

- Utlačovacím dílem (I) stlačte na kousky nakrájený odpad.
- Víko pečlivě uzavřete a zkontrolujte, zda víko (A) dobře těsní. Bokashi nádobu otevírejte jen tehdy, pokud ji plníte.

Otvírání Bokashi nádoby doporučujeme maximálně 1x denně. Při již spuštěném fermentačním procesu otvírejte Bokashi nádobu co nejméně často, aby se nepřerušoval fermentační proces.

- V nádobě se během fermentace vytváří fermentovaná tekutina. První stáčení tekutiny bude možné přibližně za 14 dní od zahájení fermentace. Po této době tekutinu vypouštějte každých 3-5 dní.
- Zcela naplněnou Bokashi nádobu ponechte uzavřenou po dobu 2-3 týdnů. Z důvodu probíhajícího procesu fermentace, bez přístupu vzduchu je nutné nechat Bokashi nádobu uzavřenou. Vznikající tekutinu je ale nutné pravidelně stáčet. Doba naplnění nádoby závisí na množství vyprodukovaného organického odpadu. Průměrná doba plnění nádoby pro běžnou rodinu je cca 30 dní.
- Po uplynutí doby fermentace (2-3 týdny) lze fermentovaný materiál využít různými způsoby. Materiál můžete jednoduše vhodit do hnědého kontejneru, určeného k likvidaci BIO odpadu. Další možností je, materiál zakopat do půdy nebo smíchat se zahradním substrátem a nechat materiál dozrát do úplného rozkladu cca 4-6 týdnů.
- Následně Bokashi nádobu důkladně opláchněte teplou vodou bez použití čistících prostředků.
- Celý proces fermentace organického odpadu opakujte.

Proč se hodí 2 Bokashi nádoby?

Při naplnění první Bokashi nádoby zahájíte proces zrání bez přístupu vzduchu. Nádoba zůstává uzavřena po dobu 2-3 týdnů. Stále stáčíte fermentovanou tekutinu. Pro pokračování v likvidaci organického odpadu v době uzavření první Bokashi nádoby, doporučujeme použít druhou stejnou Bokashi nádobu. Nepřeruší se tím proces likvidace organického odpadu. Doporučujeme tedy mít doma 2 nádoby Bokashi pro kontinuální likvidaci organického odpadu.

Co patří do Bokashi nádoby?

- různé druhy ovoce a zeleniny (slupky, dužiny, zrníčka, stopky, listy)
- slupky od banánů, citrusů, dýně i ananasu
- pečivo (nalámané na kousky)
- čajové sáčky, kávovou sedlinu i s papírovými filtry
- listy a stonky pokojových i venkovních rostlin
- zvadlé květy
- vařené jídlo
- syrové a vařené maso
- ryby
- vajíčka
- jogurty

TIP: Organický odpad krájejte na menší kousky, fermentační proces bude probíhat rychleji.

Co nepatří do Bokashi nádoby?

- tekutiny (ocet, olej, džus, mléko, voda atd.)
- kosti
- papír
- popel
- zvířecí výkaly

Kde umístit Bokashi nádobu? Aneb kam s ní.

Bokashi nádoba může stát v kuchyni, na chodbě, v garáži atd. Nádobu skladujte při pokojových teplotách. Nevystavujte ji přímému slunečnímu záření!

Na co je vhodná fermentační tekutina?

Tekutinu lze použít na hnojení rostlin a zeminy.

Pro hnojení se ředí vodou v následujících poměrech:

1:100 (1 dcl na 10 l vody) – na zalévání 1x za 14 dní

1:200 (1 dcl na 20 l vody) – na denní zalévání

TIP: V uzavřené a označené nádobě lze uchovat tekutinu např. v lednici nebo na chladném místě při teplotě 4 až 8 stupňů. Nádobu označte a přidejte datum stočení. Spotřebujte ideálně do jednoho měsíce od data stočení. Pokud neuchováte tekutinu v lednici, zpracujte ji nejlépe do 8 hodin od stočení.

TIP: Tekutinu je možno použít na čištění kuchyňských a koupelnových odpadů (vana, umyvadlo, dřez,...) a také k aktivaci septiku. Tekutina se při tomto použití neředí, ale je nutné ji ponechat v odpadu alespoň 1 hodinu působit.

Na co je vhodný fermentovaný materiál?

Po dvou až třech týdnech zrání bude fermentovaný materiál vypadat podobně, jako na začátku procesu. Struktura fermentovaného materiálu bude rozpoznatelná, zabarvená do odstínů tmavší barvy a bude mít sladkokyselý odér.

Odměnou za biologické zpracovávání odpadu je výstupní fermentovaný materiál z Bokashi. Zakopáním nebo promícháním tohoto materiálu s půdou nebo substrátem se tento materiál rychle rozpadne a rozloží cca za 4-6 týdnů.

Materiál vaší půdu obohatí, nezatěžuje ji různými chemickými látkami a získáme hodnotnou surovinu pro pěstování.

Rozklad fermentovaného materiálu po zapracování do zeminy nebo substrátu závisí na mnoha okolnostech, např. na velikosti částí odpadu (malé či větší kousky), na teplotě, ročním období, vlhkosti, mrazu atd.

V případě, že nemáte vlastní zahradu, můžete fermentovaný materiál vyhodit do kontejneru na bio odpad. Další možností je věnovat fermentovaný materiál pěstitelům či komunitním zahradám. Více informací naleznete na stránkách www.mapko.cz.

Co dělat, když...

Plíseň:

Plíseň se může objevit bílá nebo černá.

Bílá plíseň se objevuje v případě, že Bokashi nádoba je plněna pomalu, je v ní hodně vzduchu, nebo jsou v ní větší kusy odpadu. Bílá plíseň je velmi prospěšná, skvěle podporuje rychlost procesu rozkladu odpadu a snižuje vůni fermentovaného odpadu. Není třeba se jí obávat.

TIP: Pokud vás ale její přítomnost trápí, můžete zvýšit množství posypu Bokashi, snížit vrstvy odpadu nebo promíchat posyp Bokashi s organickým odpadem. Další možností je, že na vrchní vrstvu posypu Bokashi položíte kus silného papíru, který zabrání šíření plísně.

Černá plíseň se objevuje v případě, že Bokashi nádoba je nedostatečně uzavírána, nepravidelným prosypáváním směsí, vysokými vrstvami organického odpadu či neodčerpáváním fermentační tekutiny.

TIP: V takovém případě koš vyprázdněte do nějaké náhradní nádoby. Odpad promíchejte s posypem Bokashi, aby došlo k urychlení fermentace a vraťte fermentovaný materiál zpět do Bokashi nádoby, ponechte stát 3-5 týdnů. Poté fermentovaný materiál zapravte do půdy nebo kompostu, kde bude dokončena fáze rozkladu.

Zápach:

Odér z Bokashi nádoby se může v průběhu fermentace měnit v závislosti na použití druhu organického odpadu.

TIP: Pokud vás trápí při otevření silný sladkokyselý odér, zvýšte množství posypu fermentačních bakterií.

Co dělat, když odjedu na dovolenou?

Dovolená není problém. Fermentace organického odpadu bude probíhat i v případě vaší nepřítomnosti. Procesu fermentace svědčí delší doba zrání bez přístupu vzduchu. Současně se bude vytvářet fermentační tekutina pod separační vložkou. Pokud se vytvoří více tekutiny, může se zcela naplnit prostor pod separační vložkou v horní nádobě a tekutina může zůstat i v organickém odpadu, který bude vlhčí. Toto závisí na druhu likvidovaného organického odpadu. Doporučujeme tekutinu ihned po návratu z dovolené stočit a následujících pár dní sledovat a zkoušet odtáčet další nahromaděnou tekutinu.

Údržba a čištění:

Po vyjmutí fermentovaného materiálu z Bokashi nádoby, nádobu vypláchněte teplou vodou. Nepoužívejte čisticí prostředky, došlo by tím k narušení přirozeného prostředí pro fermentační bakterie. Při každém čištění Bokashi nádoby je potřeba důkladně teplou vodou propláchnout ventil s těsněním a pružinou.

Náhradní díly:

Potřebujete náhradní díly pro svoji Bokashi nádobu? Na www.plastia.eu vám nabízíme možnost je dokoupit.

Likvidace:

Výrobek předejte k ekologické likvidaci, buď do kontejneru na plasty (plastové části). Likvidace musí být provedena v souladu s nařízením vlády (evropské direktivy) – zákon 185/2001 Sb. (2002/95/EC) o odpadech a o změně některých dalších zákonů v platném znění.

Záruka:

Na výrobek je poskytována záruka po dobu 24 měsíců od data převzetí zboží. Záruka je poskytována pouze v oprávněných záručních případech, a to při materiálových nebo výrobních vadách. Záruka platí pouze tehdy, je-li výrobek používán podle návodu k obsluze.

Výrobce:

Plastia s.r.o., Na Pankráci 1062/58, 140 00 Praha 4, Česká republika
Tel.: +420 566 667 001, e-mail: info@plastia.cz, www.plastia.eu

Důležité upozornění:

Fermentovaný materiál, fermentační tekutina a směs fermentačních bakterií (posyp) nejsou určeny k přímé konzumaci.

Čo je BOKASHI kompostování?

Ide o premenu organického odpadu princípom fermentácie, keď sa do organického odpadu prispáva zmes špeciálnych baktérií Bokashi v suchej forme.

Od klasického kompostovania sa líši tým, že proces fermentácie prebieha bez prístupu vzduchu a pomocou živých organizmov, ktoré sa aktivujú kontaktom s organickým materiálom.

Výstupným materiálom nie je zemina, ako sme na to zvyknutí pri bežnom kompostovaní, ale **sfermentovaný základ** s rozpoznateľnými časťami organického odpadu určeného na ďalšie použitie.

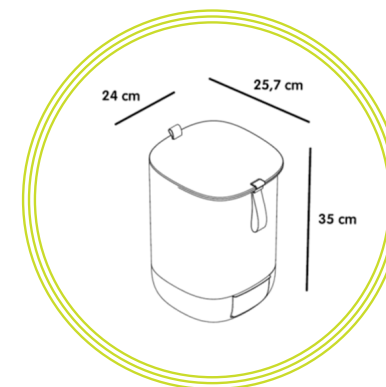
Prečo spracovávať organický odpad doma?

Spracovaním organického odpadu ušetríte za hnojivo a svojim rastlinám doprajete živiny bez chémie. Tým, že odpad nevyhadzujete do odpadkového koša, ale spracujete ho. Tým vraciate cenné látky späť do prírody, ktoré by inak skončili na skládke alebo v spaľovniach.

Ďalším benefitom je celoročný prísun materiálu na výrobu vlastného kompostu a fermentovanej tekutiny na hnojenie izbových alebo vonkajších rastlín.

Bokashi nádoba**Základný opis**

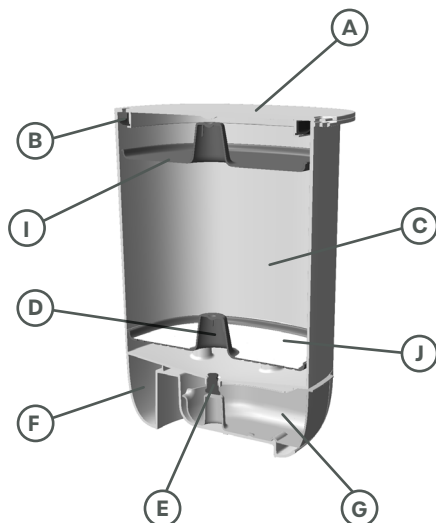
Ide o interiérovú nádobu na spracovanie **organického odpadu** v domácnosti, v ktorej fermentačné baktérie premenia organický odpad na fermentovanú tekutinu a fermentovanú zmes. Výstupom tohto spracovania je **fermentovaný materiál** na získanie **prvotriedneho kompostu** a tekutina na rôzne možnosti použitia v domácnosti.

Technické údaje

Čo nájdete v balení?

Základné súčasti nádoby:

- veko (A)
- výmenné tesnenie (B)
- horná nádoba (C)
- separačná vložka (D)
- ventil s tesnením a pružinou (E)
- podný diel (F)
- nádobka na fermentovanú tekutinu (výluh) (G)
- popruhy

Príslušenstvo:

- utláčací diel (I)
- odmerka
- filtračná vložka (J)

Fermentovanie krok za krokom:

- Na dno separačnej vložky (D) vložte pred vhođením organického odpadu filtračnú vložku (J).
- Organický odpad nakrájajte na malé kúsky.
- Nakrájaný odpad rozpresterte na filtračnú vložku (J) do výšky maximálne 2 cm.
- Na organický odpad nasypťte posyp s množstvom 1 až 2 odmerky.

TIP: Posyp Bokashi môžete premiešať s organickým odpadom (na urýchlenie fermentácie).

- Utláčacím dielom (I) stlačte na kúsky nakrájaný odpad.
- Veko dôkladne uzavrite a skontrolujte, či veko (A) dobre tesní. Bokashi nádobu otvárajte len vtedy, keď ju plníte.

Otváranie Bokashi nádoby odporúčame maximálne 1x denne. Pri už spustenom fermentačnom procese otvárajte Bokashi nádobu čo najmenej z dôvodu prerušenia fermentačného procesu.

- V nádobe sa počas fermentácie vytvára fermentovaná tekutina. Prvé stáčanie tekutiny bude možné približne o 14 dní od začatia fermentácie. Po tomto čase ju vypúšťajte každých 3 – 5 dní.
- Úplne naplnenú Bokashi nádobu ponechajte uzavretú 2 – 3 týždne. Z dôvodu prebiehajúceho procesu fermentácie, bez prístupu vzduchu, je nutné nechať Bokashi nádobu uzavretú. Vznikajúcu tekutinu je však nutné pravidelne stáčať. Čas naplnenia nádoby závisí od množstva vyprodukovaného organického odpadu. Priemerná lehota plnenia nádoby pre bežnú rodinu je asi 30 dní.
- Po uplynutí času fermentácie (2 – 3 týždne) možno fermentovaný materiál využiť rôznymi spôsobmi. Materiál môžete jednoducho vhodiť do hnedého kontajnera určeného na likvidáciu BIO odpadu. Ďalšou možnosťou je zakopať materiál do pôdy alebo zmiešať ho so záhradným substrátom a nechať dozrieť do úplného rozkladu asi 4 – 6 týždňov.
- Následne Bokashi nádobu dôkladne opláchnite teplou vodou, bez použitia čistiacich prostriedkov.
- Celý proces fermentácie organického odpadu opakujte.

Prečo sa hodia 2 bokashi nádoby?

Pri naplnení prvej Bokashi nádoby sa začne proces zrenia bez prístupu vzduchu. Nádoba zostáva uzavretá 2 – 3 týždne. Stále stáčate fermentovanú tekutinu. Pre pokračovanie v likvidácii organického odpadu v čase uzavretia prvej Bokashi nádoby odporúčame použiť druhú rovnakú Bokashi nádobu. Nepruší sa tým proces likvidácie organického odpadu. Odporúčame mať teda doma 2 Bokashi nádoby na kontinuálnu likvidáciu organického odpadu.

Čo patrí do Bokashi nádoby?

- rôzne druhy ovocia a zeleniny (šupky, dužiny, zrníčka, stopky, listy)
- šupky od banánov, citrusov, tekvice i ananásu
- pečivo (nalámané na kúsky)
- čajové vrecúška, kávová usadenina i s papierovými filtrami
- listy a stonky izbových i vonkajších rastlín
- zvädnuté kvety
- varené jedlo
- surové a varené mäso
- ryby
- vajcia
- jogurty

TIP: Organický odpad krájajte na menšie kúsky, fermentačný proces bude prebiehať rýchlejšie.

Čo nepatrí do Bokashi nádoby?

- tekutiny (ocot, olej, džús, mlieko, voda atď.)
- kosti
- papier
- popol
- zvieracie výkaly

Kde umiestniť Bokashi nádobu? Alebo kam s ňou.

Bokashi nádoba môže stáť v kuchyni, na chodbe, v garáži atď. Nádobu skladujte pri izbovej teplote. Nevystavujte ju priamemu slnečnému žiareniu!

Na čo je vhodná fermentačná tekutina?

Tekutina sa dá použiť na hnojenie rastlín a zeminy.

Na hnojenie sa riedi vodou v nasledujúcich pomeroch:

1 : 100 (1 dl na 10 l vody) – na zalievanie 1x za 14 dní

1 : 200 (1 dl na 20 l vody) – na denné zalievanie

TIP: V uzavretej a označenej nádobe možno uchovať tekutinu napr. v chladničke alebo na chladnom mieste pri teplote 4 až 8 stupňov. Nádobu označte a pridajte dátum stočenia. Spotrebujte ideálne do jedného mesiaca od dátumu stočenia. Ak neuchováate tekutinu v chladničke, spracujte ju najlepšie do 8 hodín od stočenia.

TIP: Tekutinu je možné použiť na čistenie kuchynských a kúpeľňových odpadov (vaňa, umývadlo, drez...) a tiež na aktiváciu septiku. Tekutina sa pri tomto použití neriedi, ale je nutné nechať ju pôsobiť v odpade aspoň 1 hodinu.

Na čo je vhodný fermentovaný materiál?

Po dvoch až troch týždňoch zrenia bude fermentovaný materiál vyzerat podobne ako na začiatku procesu. Štruktúra fermentovaného materiálu bude rozpoznateľná, zafarbená do odtieňov tmavšej farby a bude mať sladkokyslú arómu.

Odmenou za biologické spracovávanie odpadu je výstupný fermentovaný materiál z Bokashi. Zakopáním alebo premiešaním tohto materiálu s pôdou alebo substrátom sa tento materiál rýchlo rozpadne a rozloží asi za 4 – 6 týždňov.

Materiál vašu pôdu obohatí, nezaťažuje ju rôznymi chemickými látkami a získate hodnotnú surovinu na pestovanie.

Rozklad fermentovaného materiálu po zapracovaní do zeminy alebo substrátu závisí od mnohých okolností, napr. od veľkosti častí odpadu (malé či väčšie kúsky), teploty, ročného obdobia, vlhkosti, mrazu atď.

V prípade, že nemáte vlastnú záhradu, môžete fermentovaný materiál vyhodit do kontajnera na bioodpad. Ďalšou možnosťou je venovať fermentovaný materiál pestovateľom či komunitným záhradám.

Čo robiť, keď...

Pleseň:

Pleseň sa môže objaviť biela alebo čierna.

Biela pleseň sa objavuje v prípade, že Bokashi nádoba je plnená pomaly, je v nej veľa vzduchu alebo sa v nej nachádzajú väčšie kusy odpadu. Biela pleseň je veľmi prospešná, skvele podporuje rýchlosť procesu rozkladu odpadu a znižuje arómu fermentovaného odpadu. Nie je potrebné obávať sa jej.

TIP: Ak vás však jej prítomnosť trápi, môžete zvýšiť množstvo posypu Bokashi, znížiť vrstvy odpadu alebo premiešať posyp Bokashi s organickým odpadom. Ďalšou možnosťou je, že na vrchnú vrstvu posypu Bokashi položíte kus hrubého papiera, ktorý zabráni šíreniu plesne.

Čierna pleseň sa objavuje v prípade, že Bokashi nádoba je nedostatočne uzatváraná, nepravidelným presypávaním zmesi, vysokými vrstvami organického odpadu či neodčerpávaním fermentačnej tekutiny.

TIP: V takom prípade kôš vyprázdňte do nejakej náhradnej nádoby. Odpad premiešajte s posypom Bokashi, aby došlo k urýchleniu fermentácie, fermentovaný materiál vráťte späť do Bokashi nádoby a nechajte stáť 3 – 5 týždňov. Potom fermentovaný materiál umiestnite do pôdy alebo kompostu, kde bude dokončená fáza rozkladu.

Zápach:

Zápach z Bokashi nádoby sa môže v priebehu fermentácie meniť v závislosti od použitia druhu organického odpadu.

TIP: Ak vás trápí pri otvorení silná sladkokyslá aróma, zvýšte množstvo posypu fermentačných baktérií.

Čo robiť, keď odídete na dovolenku?

Dovolenka nie je problém. Fermentácia organického odpadu bude prebiehať i v prípade vašej neprítomnosti. Pre proces fermentácie je dobrý dlhší čas zrenia bez prístupu vzduchu. Súčasne sa bude vytvárať fermentačná tekutina pod separačnou vložkou. Ak sa vytvorí viac tekutiny, môže sa úplne naplniť priestor pod separačnou vložkou v hornej nádobe a tekutina môže zostávať i v organickom odpade, ktorý bude vlhkejší. Toto závisí od druhu likvidovaného organického odpadu. Odporúčame tekutinu ihneď po návrate z dovolenky stočiť a nasledujúcich pár dní sledovať a skúšať stáčať ďalšiu nahromadenú tekutinu.

Údržba a čistenie:

Po vybratí fermentovaného materiálu z Bokashi nádoby nádobu opláchnite teplou vodou. Nepoužívajte čistiace prostriedky, došlo by tým k narušeniu prirodzeného prostredia pre fermentačné baktérie. Pri každom čistení Bokashi nádoby je potrebné dôkladne prepláchnuť teplou vodou ventil s tesnením a pružinou.

Náhradné diely:

Potrebuje náhradné diely pre svoju Bokashi nádobu? Na www.plastia.eu vám ponúkame možnosť dokúpiť si ich.

Likvidácia:

Výrobok odovzdajte na ekologickú likvidáciu do kontajnera na plasty (plastové časti). Likvidácia musí byť uskutočnená v súlade s nariadením vlády (európskej direktívy) – zákon 185/2001 Zb. (2002/95/EC) o odpadoch a o zmene niektorých ďalších zákonov v platnom znení.

Záruka:

Na výrobok je poskytovaná záruka 24 mesiacov od dátumu prevzatia tovaru. Záruka je poskytovaná iba v oprávnených záručných prípadoch, a to pri materiálových alebo výrobných chybách. Záruka platí iba vtedy, ak sa výrobok používa podľa návodu na obsluhu.

Výrobca:

Plastia s.r.o., Na Pankráci 1062/58, 140 00 Praha 4, Česká republika
Tel.: +420 566 667 001, e-mail: info@plastia.cz, www.plastia.eu

Dôležité upozornenie:

Fermentovaný materiál, fermentačná tekutina a zmes fermentačných baktérií (posyp) nie sú určené na priamu konzumáciu.

